

Fins quan es tolerarà el vandalisme antieòlic?

written by Pep Puig i Boix | 22 de setembre de 2024

Arran de l'acte vandàlic que fa unes setmanes varen fer alguns energúmens antieòlics, al futur parc eòlic Galatea (proposat i autoritzat a l'Alt Empordà), fent caure, no una, sinó dues torres de mesura del vent, vull denunciar públicament que actes com aquest, s'han anat fent a Catalunya des de fa una pila d'anys, davant la passivitat de totes les administracions i de totes les forces policials i judicials. Per il·lustrar-ho posaré només un parell d'exemples que vaig viure directament.

Al tercer trimestre de 2004, el GCTPFNN (@FuturNoNuclear) donava a conèixer aquesta qüestió, a la publicació "[VENTS DEL MÓN \(núm. 27\) – butlletí d'informació eòlica](#)", en un editorial titulat **Catalunya: vandalisme antieòlic**, arran que a la nit del divendres 23 al dissabte 24 de juliol de 2004 (ja ha fet 20 anys!!!) havia ocorregut un nou acte de vandalisme a la Morera de Montsant. Unes persones, degudament emparades per aquells que havien escampat tota mena de mentides sobre l'aprofitament de la força del vent a la comarca del Priorat, esbotzaren la caixa de protecció i a robar l'aparell electrònic registrador de les dades de vent que uns anemòmetres detectaven al cim d'una torre de mesura.

Nom era pas la primera vegada que aquesta mena d'energúmens atacaven una estació de mesura del vent, als afores del municipi de la Morera de Montsant, que s'havia inaugurat i posat en funcionament públicament el 20 de març de 2004. La primera vegada que havien atacat el projecte va ser el 21 d'agost de 2002, tallant els cables i fent caure una torre de mesura de velocitat i direcció del vent, de 40 m d'altura, instal·lada el 25 de juny de 2002, i apropiant-se de l'aparell que emmagatzemava les dades (<https://energiasostenible.org/mm/file/ventsmon20.pdf>).

Els energúmens que practicaven aquesta mena d'actes vandàlics s'havien acarnissat contra el projecte eòlic popular que es proposava aleshores a la Morera de Montsant (Priorat) i que comptava amb el suport de la població i de l'Ajuntament. El projecte que es proposava aleshores era la instal·lació de tres aerogeneradors de 750 kW de potència cadascun, a la sortida del municipi. Els trets característics del projecte eren ben significatius, per ser una pionera novetat: 1) que els aerogeneradors eren dissenyats a Catalunya per la pionera societat cooperativa Ecotècnia (fundada l'any 1981 a Barcelona), i 2) que la propietat del projecte seria compartida entre persones que vivien a la zona. Havia de ser el primer projecte eòlic comunitari de Catalunya.

El projecte havia nascut a conseqüència que un grup de batlles del Priorat se m'havien adreçat a l'acabament d'un debat al Centre de Lectura de Reus, on m'havien convidat a participar, i ens varen demanar que els ajudéssim a proveir informació eòlica als habitants dels seus municipis. Era el 2 de juny de l'any 2000.

Aquest pioner projecte va servir aleshores d'estudi de cas en el marc del projecte europeu [WELFI](#) (*Wind Energy Local Financing*), coordinat per l'associació francesa [Hespul](#) (França) i amb participació d'entitats d'Alemanya ([BWE – Bundesverband WindEnergie e.V.](#)), Dinamarca ([Folkecenter for Renewable Energy](#) i [OVE – Danish Organisation for Renewable Energy](#)), França (Axenne i [Société Financière de la NEF](#)), Grècia ([HWEA – Hellenic Wind Energy Association](#)) i Catalunya ([Ecoserveis](#)). El projecte WELFI partia d'una simple constatació: el finançament local i, de manera més àmplia, la inversió ciutadana en projectes eòlics són un mitjà eficaç per millorar l'acceptabilitat social dels parcs eòlics. I es basava a reproduir als països de les entitats sòcies del projecte les experiències danesa i alemanya en el camp de la propietat ciutadana de la tecnologia per aprofitar la força del vent per generar electricitat neta i renovable.

El projecte s'havia iniciat a conseqüència del fracàs de diverses propostes d'aprofitament del vent en el Priorat, promogudes per empreses que actuaven amb poca transparència i emparades per diversos governs de la Generalitat.

La justificació del projecte es basava en el dret bàsic de qualsevol col·lectivitat humana a aprofitar els béns comuns naturals que es manifestin al territori on fan vida i fer que l'aprofitament no esgoti el bé comú i es pugui traspasar a les generacions que vindran. Aquest dret és el que empara qualsevol entitat territorial (en el cas que es tractava, al municipi de la Morera de Montsant i l'Ajuntament) a fer una avaluació del vent i a poder decidir si es volia aprofitar el vent per generar l'energia que requereix la comunitat i fer-ne una activitat econòmica local en benefici de la comunitat.

El primer acte de vandalisme va ser donat a conèixer públicament pel mateix batlle de la Morera de Montsant i per EuroSolar i l'Entesa Catalana per una Energia Neta i Renovable, a través d'un [comunicat](#), l'estiu de 2002.

I després del segon acte de vandalisme, EuroSolar Catalunya (@CatEuroSolar) va adreçar una llarga carta al MHP de la Generalitat, aleshores el Sr. José Montilla, i a alguns consellers del govern, demanant que "s'emprenguessin les accions necessàries per tallar de soca-rel i amb fermesa aquestes pràctiques..." Ni el govern de la Generalitat, ni la seva administració, ni cap força policial feren un sol pas per esbrinar la identitat dels vàndals, ni per trobar els aparells de registre robats.

Actes d'aquesta mena mai poden ser qualificats de mètodes d'acció no-violenta. Només cal mirar la llista dels 198 mètodes d'acció no-violenta que Gene Sharp cita en la seva clàssica obra *The Politics of Nonviolent Action. Segona Part, The Methods of Nonviolent Action, Boston, Mass.: Porter Sargent Publisher, 1973* (on hi consten 54 Mètodes de protesta i persuasió no-violentes; 16 Mètodes de no-cooperació social;

26 Mètodes de no-cooperació econòmica: boicots; 23 Mètodes de no-cooperació econòmica: vagues; 38 Mètodes de no-cooperació política i 41 Mètodes d'intervenció no-violenta), per comprovar que la destrucció, tot fent caure torres de mesura i de registre de vent, necessàries per a poder ubicar correctament un sistema convertidor d'energia eòlica, no encaixa, de cap manera, en cap mètode d'acció no-violenta. Aquesta mena d'actes, fets de forma anònima, i tot emparant-se en la foscor, són simples actes vandàlics fets per sabotejar projectes eòlics.

Avui, elements de tarannà intolerant i totalitari continuen fent actes vandàlics anònims contra torres de mesura davant la passivitat governamental, policial i judicial. Fins quan?